

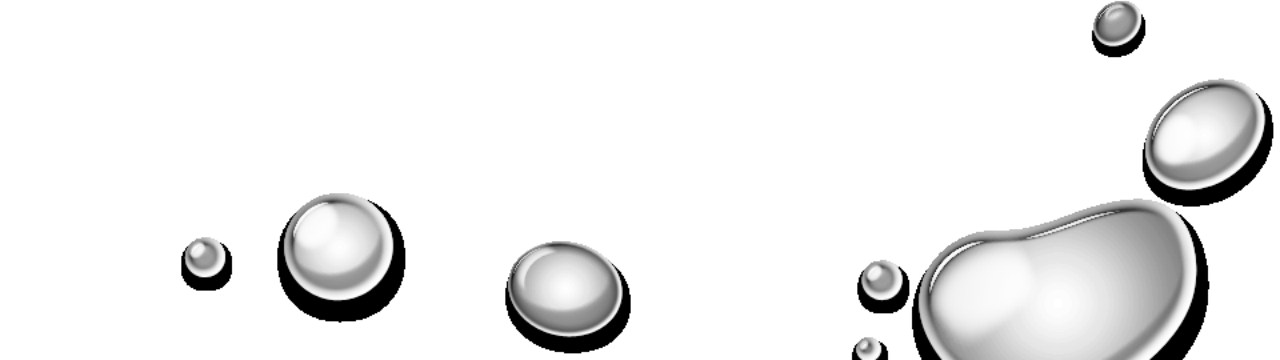

BIG FIVE

DENISA DENGLEROVÁ

TAXONOMIE V PSYCHOLOGII OSOBNOSTI

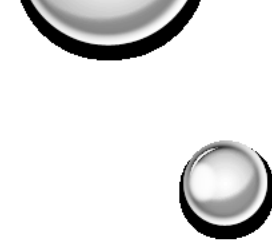
- OBECNĚ PROBLEMATICKÁ
 - NEJASNÁ VÝCHODISKA, PROPOJENOST, PŘEKRYVY...
 - NENÍ ŽÁDNÁ JEDNOTNĚ AKCEPTOVANÁ, KTERÁ BY Zahrnovala kompletní popis vlastností osobnosti (abstrakce, mnohost)
 - DÍLČÍ TAXONOMIE MOHOU VYPLÝVAT Z KONKRÉTNÍCH TEORIÍ OSOBNOSTI
-

LEXIKÁLNÍ PŘÍSTUP K VYMEZOVÁNÍ RYSŮ

- ZALOŽEN NA PŘEDPOKLADU, ŽE NEJVÝZNAMNĚJŠÍ INDIVIDUÁLNÍ DIFERENCE JSOU KÓDOVÁNY V PŘIROZENÉM JAZYCE V PODOBĚ JEDNOTLIVÝCH SLOV
 - PSYCHOLOGICKÁ ANALÝZA OSOBNOSTNÍCH DESKRIPTORŮ V PŘIROZENÉM JAZYCE
 - GALTON, KLAGES, ALLPORT NEBO ODBERT
 - PŘÍSTUP K OSOBNOSTI JE VELMI ŠIROKÝ
 - JDE O TO VYMEZIT JAKO VÝCHOZÍ MATERIÁL PRO TAXONOMICKÝ SYSTÉM LEXIKÁLNÍ INDEX TERMÍNŮ VYJADŘUJÍCÍCH POPIS RYSŮ OSOBNOSTI
-

ČAS NA TEST

POSTUP LEXIKÁLNÍ ANALÝZY

- VE SLOVNÍKU PŘÍSLUŠNÉHO JAZYKA SE VYBEROU VŠECHNY TERMÍNY POPISUJÍCÍ CHOVÁNÍ A PROŽÍVÁNÍ JEDINCE
 - ODDĚLENÍ RYSOVÝCH TERMÍNŮ OD TERMÍNŮ, KTERÉ POPISUJÍ EMOCE, POSTOJE, CHARAKTERISTIKY ZE VNĚJŠKU ATD.
 - NA ŠKÁLÁCH POSUZUJÍ RESPONDENTI SEBE A JIM ZNÁMÉ OSOBY
 - JEJICH ODPOVĚDI JSOU PODROBENY FAKTOROVÉ ANALÝZE
 - ODVOZENÍ RŮZNÝCH MODELŮ OSOBNOSTI (BIG FIVE, BIG SEVEN)
-

BIG FIVE – DIMENZE (OCEAN)

- **OTEVŘENOST VŮČI ZKUŠENOSTI** (OPENNESS TO EXPERIENCE) – CITLIVOST NA PODNĚTY, OSOBY JSOU ZVĚDAVÉ, ORIGINÁLNÍ, KREATIVNÍ, INTELEKTUÁLNÍ.
- **SVĚDOMITOST** (CONSCIENTIOUSNESS) – KONTROLA PODNĚTŮ, JEDNÁ SE PŘEDEVŠÍM O SEBEKONTROLU, ORGANIZOVÁNÍ A REALIZOVÁNÍ ÚKOLŮ, OSOBY JSOU DOCHVILNÉ, SPOLEHLIVÉ, VÝKONNÉ, USPOŘÁDANÉ, CÍLEVĚDOMÉ.
- **EXTRAVERZE** (EXTRAVERSION) – ROZDÍLY V SOCIABILITĚ A AKTIVITĚ LIDÍ, OSOBY JSOU SPOLEČENSKÉ, KOMUNIKATIVNÍ, VÝMLUVNÉ, PŘÁTELSKÉ, TAKÉ SEBEJISTÉ, AKTIVNÍ, ENERGIČKÉ, OPTIMISTICKÉ

BIG FIVE - DIMENZE

- **PŘÍVĚTIVOST** (AGREEABLENESS) – OCHOTA POMÁHAT DRUHÝM, TENDENCE DŮVĚŘOVAT DRUHÝM LIDEM, VYHLEDÁVÁNÍ SPOLUPRÁCE, LASKAVÉ A VLÍDNÉ CHOVÁNÍ K DRUHÝM. OSOBY S VYSOKÝM SKÓRE PŘÍVĚTIVOSTI JSOU PŘÍJEMNÉ, VŘELÉ, CITLIVÉ A VLÍDNÉ.
- **NEUROTICISMUS** (NEUROTICISM) – POPISUJE PROŽÍVÁNÍ NEGATIVNÍCH EMOCÍ, ZÁSADNÍM BODEM NEUROTICISMU JE TENDENCE PROŽÍVAT INTENZIVNĚ NEGATIVNÍ CITOVÉ STAVY JAKO SMUTEK, OBAVY, VINA, HNĚV. OSOBY, KTERÉ SKÓRUJÍ VYSOKO V NEUROTICISMU, JSOU ÚZKOSTNÉ A NÁLADOVÉ.

BIG SEVEN

- ŠESTIFAKTOROVÝ MODEL (V ČR POUŽÍVANÝ INVENTÁŘ) HEXACO PŘIDÁVÁ 6. DIMENZI **POCTIVOST-POKORA** – ZAHRNUJE OPRAVDOVOST, ČESTNOST, VYHÝBÁNÍ SE CHAMTIVOSTI, SKROMNOST ATD.
- SEDMIFAKTOROVÝ MODEL K BIG FIVE PŘIDÁVÁ
 - **POZITIVNÍ VALENCE** – EXTRÉMNĚ POZITIVNÍ HODNOCENÍ ČLOVĚKA (VYJÍMEČNÝ, DŮLEŽITÝ, VELMI CHYTRÝ,...)
 - **NEGATIVNÍ VALENCE** - EXTRÉMNĚ NEGATIVNÍ HODNOCENÍ ČLOVĚKA (ĎÁBELSKÝ, NEMORÁLNÍ, VŠEHOSCHOPNÝ, ZNECHUCUJÍCÍ...)
 - SPÍŠE CHARAKTEROVÉ A HODNOTOVÉ ASPEKTY

NEPLĚST S VELKOU PĚTKOU Z OBLASTI ZOOLOGIE 😊

